

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O protisemitskem gibanju.

II.

Rekli smo v zadnjem članku, da verska načela nagibljejo židove k brezsrčnemu odiranju in podlej dobičkariji. Da je temu istina, uveril se bode čitatelj takoj, ko bode prečital naslednja iz „Talmuda“ posneta pravila:

„Ti židove! Življenje vsacega, kdor nij žid, je v tvojih rokah, še bolj pa njegov denar.“ (Tr. Jebam. f. 24. 1.) „Nevercu treba iztrgati srce iz prs in najboljši kristijan naj se umori.“

„Kakor človek od živali, tako je žid od Boga postavljen nad vse narode sveta.“ (Ib. f. 101. 2.)

„Vsi narodi, kateri nijso židje, so psi in osli.“ (Tr. megilla 7. 2.) „Nikomur, kdor nij žid, se ne sme izkazati milost in pomoč.“ (Tr. Jebam. f. 12.)

„V obče je pravično škodovati inovercem.“ (Ib. f. 4. 2. Tes.) „Bog dal je židom moč in pravico do življenja in imenja vseh narodov.“ (Seph. Ck. 3. ep. 25. it. halk. Schim. f. 83. 3 n 533.)

„Oropati neverca je popolnem dopuščeno, ravno tako pridržavati mu plačo (Lohn).“ (Babam. f. 111, 2.)

„Zapoved Mojzesova — Ne kradi! — pomeni, da se ne sme krasti in poškodovati židova.“ (Seph. niz. 105, 2. „Orao“ Majmonides).

„Če najde žid kako stvar, katero je izgubil neverec, in mu jo dá nazaj, pregreši se pred Bogom, kajti s tem podpira brezbožnega.“ (Orao. Majmonides. Fed. ch. 4. II. f. 31, 1.)

„Ako najde žid od neverca mu izstavljeno dolžno pismo ali obligacijo, ne sme jo dati nazaj, kajti s tem preneha zaveza. In če bi žid kot dolžnik hotel v imenu božjem dati nevercu obveznico nazaj, tedaj naj ga Rabbi pouči: Če hočeš poveljevatí ime

božje, stori, kar je tvoja dolžnost, ne pomnožuj moč inoverca in obdrži, kar ti je Bog v postavi določil.“ (Rabbi Jeruham. Seph. mesch. 51, 4.)

„Bog nam je zapovedal odirati neverce in jim le tedaj posojevati, če plačujejo visoke obresti, tako da jim prav za prav ne pomagamo, marveč škodujemo, in to tudi tedaj, če so nam na korist; židovu pa kaj tacega ne smemo storiti.“ (Seph. mizo. f. 43, 4.)

„Kriva prisega dovoljena je v tisoč in tisoč slučajih.“

Taka so verska pravila, po katerih mora žid uravnati svoje dejanje in nehanje, kajti „Talmud“ mu je knjiga vseh knjig, na katerej podlagi so židje zvezani v veliko asocijacijo, kakršne bi nobena sedanjih vlad ne mogla dovoliti.

Vsacemu, kdor si je ohranil še čut za resnico in pravico, zdela se bodo ta Talmudova pravila divja in več nego barbarična, v našem prosvetljenem stoletju nikakor ne umestna. Za časa, ko je Abrahamov rod še jokal pod vrkami in bekami babilonskimi in elegično brenkal na svoje harfe, tudi v srednjem veku, ko so bili židje še popolnem brezpravni in preganjani, ko so z vsemi možnimi sredstvi morali skrbeti za svoj obstanek, bi taka načela, proti katerim je Machiavelli muha, imela nekako dozdevno opravičenost. V današnji dobi pa, ko so židje ne le enakopravni, temveč uživajo celo izredne prednosti po vseh državah, so taka načela zaradi občne škodljivosti zavrgljiva, in prav resno bode treba premišljati, kako se to zlo odpravi in se odbrusi strupena ost.

Poslužujoči se navedenih načel, katera so v teku stoletij spojila se v židovsko meso in kri, in vtisnila temu rodu poseben, nezatajljiv in nič manj nego blag značaj, pospeli so se židovi v našem času

do nečuvnega bogastva in neprimerno velicega vpliva v državi in nikakor nij čudo, če delavec, ki se trudi ob pičlej hrani v potu svojega obraza, zavistno zre na židovskega milijonarja, ki v bogatej palači uživa razkošnosti življenja in truda in dela ne pozna.

Taka kričeča nasprotja morajo vzbujati zavist, nevoljo in srd, slednji pa se potem pojavljajo kot kruta sila v javnem življenju. In to stanje se tako dolgo ne bode obrnilo na bolje, temveč dan na dan postajalo gorje, dokler židovi sami ne pridejo do izpoznanja, dokler ne preustroje svojih verskih pravil in svojega obnašanja in delovanja v socijalnem življenju.

Ker pa tega nij pričakovati, bodo vlade morale skrbeti za svoje državljane in kakor v Rusiji uvesti zakon, da židovi ne bodo več izsrebovali kristijanov in vpeljale se bodo zopet po prezgodnjej in neprikladnej liberalnossti odpravljene ograje židovskemu nasilstvu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. maja.

Državni zbor nadaljuje debato o carinskem tarifu. Kot govornike pri tej debati vpisalo se je do zdaj nič menj kot sto poslancev. Tako je n. pr. Kronawetter dvajsetkrat za govornika vpisan. Da si je predsednik opominal, naj bi se hitro vršila debata, vendar nij še tako kmalu pričakovati konca. Včeraj bila je na dnevnem redu tudi predloga o kreditu za tržaško razstavo v znesku 100.000 gl. in ta predloga izročila se je budgetnemu odseku.

Slednja poročila iz Pešte o krizi v skupnem ministerstvu poročajo, da se bode gotovo imenoval skupnim državnim finančnim ministrom grof **Coronini**. Da to imenovanje Ogrom nij po godu, je

LISTEK.

Trinajsta hči.

Novelata, iz francoskega preložil D. M.

(Konec.)

Mr. Dumiege je bil mož, ki je o svojem bogastvu le lenobo pasel, ter si stanovanje tam izbral, kamor ne pride ni šum ni običaj novega Pariza. Bil je tedaj 50 let star, gospa pa 40, oba majhne postave.

Madama Dumiege je v hiši hlače nosila, soprug pa je bil jeden tistih, ki razen imena le še denar za opravke dati morajo, sicer pa nič ne velja. Ta dobra duša je bil v listini državnih davkov zapisan s 17.700 franki letnih dohodkov, a druge listine so pričale, da je on oče trinajsterih otrok, katere mu je žena poklonila in sicer šestkrat po dva, jedenkrat samo jednega.

Tej poslednjej je bilo Estra ime, revico je kolera napadla in njena mati jo je v tistih trenutkih, ko je imela le še dušo izdihniti, iz hiše pogrnala.

Estra je imela tedaj šestnajst let; prav nasprotno svojim sestram je bila pogumna ko Špa-

njolka, vzorno lepa, in ne tako vsakdanja kot druge sestre; in kot da bi narava hotela nagajati pritlikastemu zakonskemu paru, ustvarila je Estra v ravnej, visokej rasti, tako, da je najstarejšo svojih sestra skoro prekosila. Njena mati jo je črtila neukroteno. Mesto lepih oblačil kot druge, je nosila raztrgano, obrabljeno in zdrpaljeno sivkasto opravo; svojim sestram je bila potrpežljiva služabnica, morala je njihove obleke snažiti in čistiti, jim belo perilo prati, spalnico pometati, svetilnice čediti, in s kratka vsa dela opravljati, katera se celo hlapcem in slugam studijo.

Kadar so druge šle na obiskovanje, izprehode ali na deželo, morala je Estra doma ostati in dom varovati; če so tujci po njej vprašali, je mati dejala, da ona je topa in zanikerna, da nij za nikamor, in bi rodbini le sramoto delala. Soprug se je nekaterekrat proti takemu ravnanju izrazil, ali tedaj je navadno oster pogled iz strani njegove gospe zmagal, da je obmolnil.

Nesrečna revica pa sama nij nijedenkrat na glas potožila; uborna pepeluha je le k Bogu za tolažbo molila, ki so jo jej ljudje odrekli. Če so se kedaj na večer prijatelji zbrali, ona nikdar nij smela v salonu ostati; zaprla se je v spalnico in Boga prosila blagoslova za svoje starše in sestre.

Njene sestre so se učile glasbe, risanja itd., tudi ona je bila teh naukov deležna, ali ko pa je madama Dumiege videla, da za Estrinimi napredki vse druge ostajajo, je zaukazala, da se Estra ne sme več učiti, češ, po tem takem se le čas in denar zapravlja, ona tega nij vredna, se ničesa ne navadi.

Estra je svojej materi odpustila očitno to krivico in ker se jej nij bilo prepovedalo, da ne sme v navzočnosti učiteljev v salonu ostajati, je pazljivo poslušala ter se tedaj učila, kadar so jo samo doma pustili, kar se je čestokrat prigodilo. Bila je toliko vztrajna, krepkopoljna in nadarjena, da je bolje risala mimo svojih sestra, da je premagala vse težkoče na klavirji, katerih so se druge ustrašile; ali živ človek nij vedel za zmagovite čute, ki so deklici vsakdanje muke zmanjševale, da jih je prenašati mogla.

Vsled grdega ravnanja madame Dumiegeve sem nekatere teh žalostnih resnic uganil, in tako me je uboga bolnica tembolj zanimala. Dasiravno sem prav malo upanja imel, da se reši ter okreva, vendar sem za njo zvesto skrbel in vse čiharno poskusil, kar nam znanost proti tej kugi na roko daje. Cele noči sem čul pri njenej postelji, posvetaval se vsak večer s tačas tako slavnim zdravnikom M., — sled-

jasno, kajti potem bi ne bili zastopani v skupnej vladi.

V 4. dan t. m. imela je **hrvatska** skupščina sejo. Zakon o inartikulaciji naredb, zadevajočih utelovljenje Vojne krajine je bil izročen v glavno debato. Seja ta bila je silno burna, da skoro škandalozna, kajti Starčević pretil je kar z zaušnicami in imenoval Ogre „roparje, tatove.“ Seja morala se je pretrgati.

Z juga se poroča oficijelno, da se je 50 do 60 prebivalcev občine Gorenji Pobori branilo deželnoobrambovske novince dati in zahtevalo, naj odide žandarmerija. Uporniki pa so se zaprli in po vsej občini se je pobralo orožje. — Oddelki žandarmerije in lovcev dospeli so dne 2. maja na Koločunovo sedlo in se sprejeli z vstaši. Sedem vstašev je bilo težko ranjenih, naših bil je eden častnik in jeden lovec ranjen. — Kolona majorja Kalivode prepodila je dne 3. maja severno od Stajniča ugnezdene vstaše in se zjediniła z oddelki došliimi iz Boke in Buduve. Vstaši bežali so baje v Črno goro.

Vnanje države.

Italijanski senat sprejel je vpeljavo skrutinija po listih. Nekaj časov bilo je videti, kakor da bi hotela zbornica napraviti nekaj sprememb, a sijajen govor ministra Zanardellija, ki se je poganjal za vladno predlogo, je bil odločilen.

Iz **Madrida** se poroča, da se je mir povrnil. Situacija v Barceloni se je znatno zboljšala.

V **angliškej** poslanskej zbornici naznanil je Forster, da demisionira, ker se ne soglašja z oprostitvijo sumljivih, ker meni, da bode njihova oprostitev imela za posledice nova zločinstva. On da bi jih ne bil izpustil, predno nij dobil javno in formalno zagotovilo Parnellovo kakor drugih, da ne bodo dalje nasprotovali zakonom. Potem interpelirali so še drugi poslanci Gladstone, ali obstoji mej njim in Parnellom kaka pogodba. Gladstone je odgovoril, da ne.

Dopisi.

Iz Postojinskega okraja 5. maja.

[Izv. dop.] Dne 2. maja t. l. umrl je po kratkej bolezni Fran Bajec, učitelj na Ostrožnem Brdu ter je bil pokopan 4. maja. Pogreba se je udeležilo šest tovarišev iz Kranjske in jeden iz Primorske in obila množica družega ljudstva, mej katerimi smo opazovali g. Deklevo, nadžupana Košanaškega in več družih veljavnih narodnih mož. Lepo in ganljivo so peli tovariši prekrasne in globoko v srce segajoče nagrobniče pred stanovanjem, v cerkvi in naposled na gomili predrazega ranjcega. Na grob njegov so nam tekle solze pri besedah vrlega gospoda Suhorskega duhovnika, ko se je v lepih besedah spominal ranjcega ter ga proslavljal kot vrlega, značajnega in neupogljivega narodnjaka, dobrega učitelja in vernega kristijana.

Učiteljeval je prej v Budanjah na Vipavskem, potem v Vremah in naposled tu na Ostrožnem Brdu še le tri mesece. Da si je tu v tem kratkem času

ljubezen in srca vseh sosesčanov zlasti pa še šolske mladine pridobil, se je videlo pri pokopu. Milo so tugovali in se solzili ne le šolski otroci, ampak še celo krepki in postavni možje.

Ranjki je bil še le 27 let star ter je zgodaj okusil grenkosti in težave učiteljskega stanu. A sedaj ga je rešila vseh nadlog bleđa smrt. Bodi mu zemljica lahka!

Iz Ptujja 3. maja. [Izv. dop.] „Ne sliši nič, ne vidi nič, ko bil bi mrtva stvar!“ To gaslo zdi se mi najprimernejše, ker sem namenjen nekoliko besed spregovoriti o dr. Hansu Michelitschu.

Zadnjič sem poročal, da je ta mož prišel s kazensko sodnijo v dotiko, ker ga je nemški komi ovadil, da se je baje pregrešil zoper kazensko postavo.

Dozdaj še ne vemo, ali je komi svojo ovadbo dr. Michelitscha naslanjal na §. 129. kaz. zak. ali na §. 500. kaz. zak., kateri ima nadpis: „Vergehen und Uebertretungen gegen die öffentliche Sittlichkeit.“

Kaj mislite, kaj je dr. Michelitsch dozday storil, da bi dokazal, da je ovadba prazna, brez podlage?

Ali mislite, da je tožil komija zaradi žaljenja časti in obrekovanja? Kaj še! Tih je, ne vidi nič, ne sliši nič; tako se vede, ko bi se ne bilo nič zgodilo.

In tako vedenje je res čudno! Dr. Hans Michelitsch je advokat, tedaj osoba, katera se navadno ne pusti sumničiti in obrekovati, katerej je pojem moške časti popolnem jaseu; kot advokat vé, da ima postava od 1. aprila 1872, št. 40 drž. zak. paragraf, kateri natančno določuje, kaj se zgodi z odvetnikom, kateremu nij mari časti svojega stanu.

Dr. Hans Michelitsch je načelnik nemškemu „fortschrittsvereinu“, strogo političnemu društvu.

Mož, kateri je načelnik političnemu društvu, mora biti čist značaj, mož, imajoč neomadeževano čast, sicer je njegova beseda brez veljave, društvu, njegovemu vodstvu izročeno brez vpliva.

Dr. Hans Michelitsch je ud krajnega šolskega sveta ptujškega in okrajnega zastopa.

To so častna mesta!

Ali misli gospod doktor, da je prijetno s človekom zborovati in poslovati, katerega sme komi kazenskej sodniji ovaditi, da se je baje pregrešil zoper kazensko postavo? Zatorej bi bilo prav umešno, da bi se gospod doktor ojačil ter bi pokazal, da je komi lagal, ako je lagal.

Tudi one reči, o katerih je g. F—r svoje dni govoril, še nijso pozabljene. Toda, denes naj velja: „Stille! Davon stille!“ Na svidenje!

Z Dunaja 5. maja. [Izv. dop.] (Iz državnega zbora.) Nemško liberalno časopisje imelo je vsled vzprejetja Hallwichevega predloga slednjič jedenkrat vesel trenutek. Njegovi pisatelji, ki se večkrat odlikujejo s prav fantastično živo domišljijo, so namreč koj izvohali, da je železni obroč

avtonomistiške stranke počil ter da bode odslej cela stranka šla narazen. Kako bodo potem hitro ustavaški nemški liberalci prišli do vlade, to je se ve da koj v posledici tega glasovanja. Da so dalmatinski, tirolski, maloruski in še nekateri poslanci od avtonomistiške stranke z levičarji glasovali za Hallwichev predlog, je prikazen, ki se lahko da razjasniti. Hallwichev predlog terja, naj se dovoz žita za dežele, ki so na avstrijskej meji in sicer iz Italije v Tirole, iz Nemčije v okraj Reutte, čez mejo iz Italije in na morji v Gorico z Gradisko, tržaški mestni okraj in v okrajno glavarstvo Postojino, dalje luke, iz kojih je uvoz v Istro, Dalmacijo in Hercegovino, oproste žitne carine. Naravno je torej, da so poslanci iz onih dežel, ki naj bi osvobodile se od žitne carine, iz narodno-gospodarskih uzrokov glasovali so za predlog Hallwichev. V političnem oziru ima to glasovanje se ve da tudi svoj pomen. Kajti, ne da se preračunati, kake koncesije znajo levičarji zopet iznajti za jedno ali več posameznih dežel, da na ta način zopet okrušijo poslance dotičnih dežel od avtonomistov ter pridobe za se. Take prikazni za vlado in za avtonomiste ne morejo biti prijetne. Vlada sicer računa, da magjarska vlada ne bode pristala v spremembo carinskega cenilnika, tudi gosposka zbornica lahko še Hallwichev predlog zavrže. Gotovo je zdaj to, da se bode radi vzprejema Hallwichevega predloga zadeva carinskega cenilnika zavlekla ter da bode skoro gotovo še jedenkrat prišla v državnej zbornici na obravnavanje.

Včeraj se je debata o carinskem cenilniku nadaljevala. Zaznamenovati nij nič posebnega, nego to, da je levičar Otitsch položil svoje poslanstvo. Načelnik pristojbinskega odseka grof Clam odgovoril je na vprašanje glede borznega davka, da bode dotični zakonski načrt v kratkem prišel na vrsto, tako, da se bode o njem uže na jesen moglo obravnavati v državnej zbornici.

Domače stvari.

— (Vabilo) k prvemu javnemu Sokolskemu večeru, kateri se priredi v nedeljo dne 7. maja t. l. v čitalničnej restavraciji s prijaznim sodelovanjem jednega oddelka slavnega pevskega zbora ljubljanske čitalnice. Program: Pevski oddelek: 1. Vašak: „Slovan“, zbor. 2. Nedved: „Lepše rožice“, čveterospev. 3. Mašak: „Vojaška“, zbor. 4. „Popotnik iz Amerike“, predstavlja g. Per. Kajzelj. 5. Heidrich: „Adrijansko morje“, zbor. 6. Stegnar: „Kitajska“, šaljev čveterospev, pojejo štirje Kitajci iz Hong-Konga. 7. Heidrich: „Lahko noč“, čveterospev. 8. Dr. Benj. Ipavec: „Ilirija oživljena“, zbor. Godbeni oddelek: 1. „Na bregu gorenje Save“, popotnica,

Dalje v prilogi.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Málóvrh)

Druga knjiga.

XII.

(Dalje.)

„Kdo je to rekel? Tudi ta gospod?“ vprašala je Valentina Mihajlovna in še jedenkrat pogledala Paklina od nog do glave.

„Da, on je to povedal.“

„Ako je to res,“ povzel je hitro Kolomejcev, „tako mora on tudi vedeti, kje sta ona dva? — Vi, ali veste to? A? A? A? Ali veste?“ vprašal je Kolomejcev in se pred Paklina vstopil, kakor bi mu hotel braniti odhod, akopram se ta niti ganil nij. — „Govorite, vender! Govorite! A? A? Ali veste?“

„Ako bi tudi vedel,“ odgovoril je Paklin jezno in z bliščečimi očmi — „da tudi vem, vam bi tega ne povedal.“

„O . . . o . . . o . . .!“ mrmral je Kolomejcev . . . „Ste li čuli, kaj? Ta je gotovo . . . jeden od tistih pravih . . .“

„Voz je uprežen,“ javil je sluga.

Sipjagin vzel je svoj klobuk, toda Valentina Mihajlovna ga je toli prosila in mu prigovarjala doma ostati, da se je naposled udal.

njič se mi je posrečilo; videl sem, kako so se Estri moči bolj in bolj vračale in kmalu potem je bila prestana nevarnost.

Ko je bila popolnem ozdravela, zdelo se mi je nevarno, puščati je še delj časa v bolnišnice okuženih prostorih in sem jo torej sam peljal v očetovo hišo.

Dve rakvi sta stali pred velikimi durmi stanovanlišča v rue Culture Saint Catharine.

V salonu smo našli Mr. Dumiéga samega, žalostno, potrto na nizkem stolci sedečega. Temno naju je pogledal in se nij ni mrvo veselega kazal, da se mu je povrnila hči, ki ga je prisrčno pozdravljala. „Kje je moja mati? kje so sestre?“ je vprašala Estra.

„Tvoje sestre?“ odvrnil je oče. „Ali ne veš, da so pomrle? Ali se nijso od tebe nalezle? Kaj nijsi videla pred durmi rakvá?“

Vsa obapana je Estra hitela iz salona v spalnico; jaz sem stopil za njo.

Tukaj je stalo najst praznih postelj, le na dveh sta ležali še živeči dekiici. Madama Dumiéga jima je stregla. Nesrečna mati se je, odkar jim je kolera hišo preplula, za dvajset let postarala. V petih dneh jej je smrt deset hčera, po dve in dve, kakor so na svet prišle, pobrala.

Zagledavši Estro, planila je kakor hijena v njo, razpraskala jej obraz ter jo zmerjala z ubijalko, z rabeljnom njenih otrok.

Jaz sem omedlevšega otroka v svoje varstvo vzela; mati bi jo bila v mojej nenavzočnosti v kosce raztrgala. Spravil sem Estro k svojej sestri; tu je drugi pot jako nevarno bolezen pretrpela ter v dveh mesecih okrevala.

V tem času je bila kuga zadnji sestri Estrini, obe dve tisto uro, pokosila; osem dnij potem je umrla tudi mati.

Mr. Dumiéga je tako preživel svojo soprogo in dvanaajstero svojih hčera h krati. In ko se je v tem velikem, njega dni tako živahnem stanovanji popolnem osamelega zavedel, oslabil mu je um in dve leti je še prav revno živel.

Moje prerokovanje se je bilo izpolnilo, poprej, bolj grozno, nego sem si mislil; okrutno mater je zadela še okrutnejša kazen.

„In kaj je bilo potem z Estro?“ je vprašala bolna gospa, ki jo je ta povest doktorjeva globoko ganila.

„O! Estra je še dandenes moja ljuba žena!“

sestavljena iz slovenskih pesnij. 2. Resch: „Sto devic“, valček. 3. Rossini: Overtura „Semiramis“. 4. Strauss: „Violeta“, polka franč. 5. Verdi: „Talijske opere poutpourri“. 6. Strauss: „Kraljičin robec z zobci“, kadrilja. 7. Dietrich: „Lov Dianin“, fantazija. 8. Strauss: „Električne iskre“, galop. Godbeni oddelek programa izvršuje slavna vojaška godba pešpolka št. 26. veliki knez Mihajl. Začetek ob polu 8. uri zvečer. — Vstopnina za neude 30 kr. K omenjenemu Sokolskemu večeru vabi slavno občinstvo ljubljansko najuljudneje odbor „Sokola“.

— (Izreden jour fixe) literarnega in zabavnega kluba bode v torek 9. t. m. pri Tavčarji, pri katerem se bode poročalo in sklepalo o skupnem izletu na Gorenjsko.

— (Na Raketu) ne bode v nedeljo 7. t. m. nikakršnega dogovora in sklepanja za slavnost na Notranjskem na korist „Narodnemu domu“. Kdaj in kje bode sestanek v ta namen, se bode pravočasno naznanilo.

— (Iz Semiča) se nam piše: Dne 1. maja imeli smo tu nepričakovano slovesnost. Otvorila se je namreč ta dan „čitalnica“, katera se je na prizadevanje vrljih rodoljubov osnovala tudi v tem malem kraju. Ko grom možnarjev naznani pričetek slavnosti, pozdravi g. predsednik Slovoljub Kuralt v živahnem govoru zbrano društvo, katero odgovorilo je z burnimi živio-klici. Gotovo velik napredek in posebno veselje tukajšnjim domoljubom. Živeli Belokranjci.

— (Imenovanje.) Gospod Jarnej Voh do sedaj kaplan pri Novi cerkvi postal je župnik pri sv. Martinu v Rožnej dolini.

— (Prestavljenje.) Č. g. Franc Pignar odšel je iz Lembacha v Hoče nadomestovat č. g. Jožefa Črnka, ki je šel na pomoč svojemu obollemu bratu č. g. Marku Črnku pri sv. Barbari v slovenskih goricah.

— (Prošnje) za enakopravnost slovenščine odposlale so na Dunaj srednje: Nova cerkev, Sedlaček, Podlehtnik, sv. Trojica, Smolinci, Zupetinci, sv. Andraž, Levanjci, Pacinje, vse v ptujskem okraju, dalje: Laporje, kranji šolski svet Laponski, Cigonca, Žabljak, Vrhovlje, Hošnica, vse v Slov. bistriškem okraju. Živele in slava! Slov. Gospodar.

— (Goriški dram. diletantje) z udeležbo gospe Lucile Podgornik-Tolomei prirede v nedeljo dne 7. t. m. v Sežani v dvorani g. vit. Scaramanga veselico z naslednjim programom: 1. Ipavec. — „Danica“, moški zbor. 2. Pozdrav. 3. Anton Foerster. — „Po jezeru“, koncertna ilustracija za glasovir. 4. Boris Miran. — „Ljudmila“, deklamacija. 5. Avg. Leban. — „V tihej noči“, moški zbor. 6. F. Chopin. — Fantasie-Impromptu za glasovir. 7. „Dva gospoda pa jeden sluga“, šaloigra s petjem. — Vstopnina: 40 kr., otroci plačajo polovico, sedež 20 kr. — Ker je čisti dohodek od-

menjen za „Narodni dom“, sprejemali se bodo hvaležno večji darovi. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Beseda se vrši pri vsakem vremenu.

— (Za tržaško razstavo) namenjena, po g. Ign. Knafeljci iz Ljubljane prav umetno in trudapolno iz slame izdelana podoba Ljubljane, kakeršna je bila po Valvazorjevem obrisu leta 1681, razstavljena je v prodajalnici g. Giontinija in vzbuja pozornost in zaslužno priznanje vedno mnogobrojnih gledalcev. Delo je res vrlo zanimljivo, naj nikdo ne zamudi, ogledati si ga.

— (Razstava v Parizu.) Union centrale des beaux arts v Parizu napravi v obrtniške palači od 1. avgusta do 15. novembra 1882. l. mejnarodno razstavo onih oddelkov umetne obrtnije, katera izdeluje stvari iz lesa, papirja in tkanin. Razjasnila o tej stvari preskrbi trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani, obrne se pa vsakdo tudi lahko na „Union centrale 3, place des Vosges, Paris“.

— (Zastopniška pokojninska ustanova banke „Slavije“ v Pragi.) Banka „Slavija“, dokončavši v letu 1879. prvo desetletje svojega plodovitega poslovanja, ustanovila je, ker jo je vodil čut poštovanja in hvaležnosti do svojih zastopnikov, za ta pokojninski fond. Ta človekoljubna ideja bila je pozdravljena z odkritosrčnim veseljem, če tudi na drugej strani nij manjkalo glasov, posebno iz zavarovalnih krogov, ki so dvomili nad tem, da bi taka naprava mogla zdravo napredovati, kajti — tako se je sodilo — nikdar ne bode toliko zalog, da bi se mogle z njimi zagotoviti pokojnine. Posebno so se sklicevali na to, da celo analogna ideja zavarovalnih uradnikov, da bi sami zase ustanovili pokojninsko društvo, je razbila se ob nemogočnosti, da si se je zanjo delalo jako energično. — Odkar se je ustanovila zastopniška pokojninska zadruga banke „Slavije“, minulo je tri leta, in kakor se nam poroča, narastlo je njeno premoženje do znatne svote 25.072 gld. 50 kr., kateri znesek so večinoma zložili sami zastopniki iz svoje upravnine. To imetje naloženo je deloma v vrednostnih papirjih, deloma v posojilnicah, kakor to dokazuje letni izkaz imetja, ki fonde zastopniške pokojninske ustanove izkazujejo posebej.

Gospodje Sokolovci zbirajo se jutri nedeljo 7. t. m. točno ob 2. uri popoldne (pri ugodnem vremenu v polnej društveneji opravi) v čitalnici, da se udeležé pod zastavo pogreba umrlega člana g. Frana Hlavka. — Pogreb bode ob 3. uri popoldne.

V Ljubljani, dné 6. maja 1882.
Odbor „Sokola“.

Razne vesti.

* (Obupan oče.) Na Bavarskem v Kehlingsdorfu obesil se je posestnik Uri iz same žalosti, da se mu je porodil jeden in dvajseti otrok.

* (Število zdravnikov.) Na svetu živi dandanes okrog 182 000 zdravnikov. V primeri s svojim prebivalstvom ima največ zdravnikov Francoska, namreč 26.000. Znamenito je, da se v nobenej deželi zdravniki ne pečajo tolikanj s politiko, kot v Francoskeji, kjer je mej 547 poslanci 44 zdravnikov. V senatu, v generalnih, okrajnih in mestnih zastopih je skupaj 6700 zdravnikov. Od 182.000 zdravnikov jih je izdalo okrog 12.000 spise svoje stroke ali pa so nastavljeni kot profesorji po univerzah. One vrste zdravnikov, ki priobčujejo bodi si spise svoje stroke ali pa sploh vednostne spise, šteje največ Severna Amerika, za njo Nemčija, Francija in Angleška. V Angleškeji dosežejo zdravniki največjo starost; če jih v tem posnemajo tudi njihovi bolniki, o tem nas statistika ne pouči.

* (Muktar paša — žid!) V rusko-turškeji vojski često imenovani poveljnik turške vojske v Aziji, Muktar paša, porodil se je v ruskeji Poljskeji v mestu Brzezini. Očetu bilo je ime Šlavy Frojnd, on sam pa se je pisal Fišel Frojnd. S 17 leti odšel je v Carigrad, se poturčil in prišel v visoke službe. Doma ima še dve sestri, kateri vedno podpira.

* („Bot za bot.“) Navade in običaji v Ameriki razlikujejo se od naših v marsičem, zbog tega čitamo marsikako vest, ki je res prav ameriškanska. Tako je nedavno poročal ameriškanski pridigar zamorca in zamorko, ki sta bila oba nenavadno grda. Po poroki bil je obed in pridigar je v svojej napitnici mej drugimi tudi dejal: „Sicer je navada, da poljubi pridigar nevesto. Tega pa jaz pri tej priliki ne storim.“ Na to pa se dvigne ženin rekoč: „Sicer je navada, da ženin pridigarju plača deset dolarjev. Tega pa jaz pri tej priliki ne storim.“

* (Statistika požarov.) Leta 1879. je bilo v Cislajtaniji 5834 požarov s 13.978.940 goldinarji škode. Pri teh požarih je pogorelo 12.408 poslopij, in sicer 8083 s slamo, 3533 z deskami, 701 z opeko, 82 s ploščicami, 9 s kovino pokritih. Od vseh jih je bilo samo 56.4% zavarovanih. Od pogorelih hiš jih je pripadalo največ, namreč 3971 Gališkeji, 2766 Českeji, 1515 Moravskeji, 1135 Nižjeji Avstrijskeji, 772 Štajerskeji, 534 Kranjskeji, 356 Tirolskeji, 350 Gor. Avstrijskeji, 246 Dalmaciji, 235 Koroškeji, 152 Šleziji, 148 Primorskeji, 123 Solnograškeji in 105 Bukovini. Pri 4204 požarih se nij zvedelo, kako so nastali; pri 615 je bilo zažgano, pri 478 je bilo uzrok zanikrost, pri 298 se je vnelo vsled strele, pri 131 vsled preslabo osnaženih dimnikov, v 33 slučajih pri obrtniji za ogenj nevarnej in v 22 slučajih so zažgali otroci vsled igre z žveplenkami.

Telegram.

Do 12. ure danes dopoldne 6. maja bilo je 1096 serij v gostilni „pri zvezdi“ (F. Ferline) za „Narodni dom“ izkegljanih. Torej na noge čestiti podpiratelji, dobitki so krasni! — Tudi postrežba gostilne je izborna. Odbor.

Poslano.

Odgovor na „poslano iz občine Grosupeljske“ priobčeno v „Slovenskemu Narodu“ 24. marca 1882.

Nijsem sicer mislil odgovoriti na poslano v štev. 69. „Slovenskega Naroda“, ker prav za prav še vedel nijsem, ali je ono „poslano“ tudi res proti meni obrneno, kajti mojega imena trije gospodje občinski svetovalci Grosupeljske županije, ki so podpisali ono „poslano“, ne imenujejo, kar

„Naj tvoja velja!“ rekel je odloživši klobuk. „Izprezite konje,“ ukazal je slugi, „ali jutri točno ob šestih mora voz pred vrati stati. Si li čul? — Zdaj pojdi. — Ne, še ne! — Kočijo tega gospoda . . . gospoda gosta pošljite nazaj. — Plačaj kočijaža! — A? Ste li kaj rekli, gospod Konopatin? — Jaz vas jutri seboj vzamem, gospod Konopatin! — Kaj pravite? Jaz ne umejem . . . pijete li malo žganja? — Daj gospodu Konopatinu malo žganja! — Ne? Ali ne pijete? Potem pak . . . Feodor odvedi gospoda v zeleno sobo. Lehko noč, gospod Konopa . . .“

„Paklin se jaz zovem. Moje ime je: Paklin!“ „Da, da, toda to je vse jedno: jedno in drugo pomeni „tulje“. Ali kako močan glas imate vkljub svoje slabe „kompleksije“! — Torej do jutri, gospod Paklin . . . Sem li zdaj prav izrekel? — Simeon, vous viendrez avec nous?“ Poslednje beseda name njene so bile Kolomejcevu.

„Je crois bien!“ odgovoril je ta.

Odveli so Paklina v zeleno sobo. Celo zaprli so ga vanjo. Ko se je v posteljo vlegel, čul je da je nekdo ključ obrnil in tako vrata zaklenil. „Genijalne“ misli, zavoljo katerih je sem prišel, preklinjal je iz vse duše in — celo noč jako slabo spal.

Druzega dne vrlo rano so ga prebudili in kavo prinesli. Dokler jo je on pil, hodil je sluga v mnogobojnej livreji po sobi gori in doli, kot da mu hoče s tem reči: Žuri se, žuri, gospoda uže čaka. Potem vodil ga je doli. Voz stal je uže pred hišo, za njim Kolomejceva ekvipaža. Sipjagin stopil je iz svojega kabineta oblečen v velik kamolet plašč. Tacih plaščev uže zdavna nihče več nosi! nij, izvzemši visokega nekega dostojanstvenika, kateremu se je hotel Sipjagin prikupiti in ga torej posnemal. Pri oficijelnih vizitah oblekel je vselej ta plašč.

Sipjagin pozdravil je Paklina še dosti uljudno in mu dejal: „Gospod Paklin, vi se peljete z menoj, gospod Paklin! — Denite kovčeg gospoda Paklina na voz; gospoda Paklina vzamem jaz seboj! — V imenu Paklin naglaševal je posebno „u“ kot da hoče s tem reči: „Ako imaš uže takšno ime, ne bodi razžaljen, ako te mož, kakeršen sem jaz, malo drugače zove; tako, zdaj ti je menda zadosti, gospod Paklin! Jej in zaduši se, ti Paklin, Paklin, Paklin! Glasno donelo je po svežem juternjem zraku nesrečno to ime. Bilo je še tako hladno, da je Kolomejcev stopivši za Sipjaginom iz hiše, francoski zacvilil: brrrr! a potem se vsedel v elegantni svoj voz. (Ko je ubogi njegov prijatelj, srbski knez Milan

Obrenovič ta voz videl, kupil si je isto tacega pri Benderu . . . Vous savez, Binder, le grand carrossier des Champs Elysées.) Pri oknu prikazala se je Valentina Mihajlovna.

Sipjagin sedel je na voz in se svojej ženi naklonil.

„Ali komodno sedite, gospod Paklin! — Naprej!“ — „I vous recommande mon frere! — Epargnez-le!“ kliknila je Valentina Mihajlovna.

„Soyez tranquille!“ oglasil se je Kolomejcev izpod potno kape, ki si jo je sam izmislil, in drzko gori gledal. „C'est surtout l'autre, qu'il faut pincer!“

„Naprej!“ ukazal je Sipjagin. — „Gospod Paklin, ali vas ne zebe? — Naprej!“

Ekvipaže so zdrdrale.

Za čas prvih deset minut molčala sta oba, Sipjagin in Paklin. Nesrečni „Sila“ v ponošeneji svojej suknji in zmečkaneji kapi izgledal je še žalostneje v krasnem vozu. Molčé gledal je fine, modre zavése, ki so se koj vzdignile, da se je roka le neke gumbe dotaknila. Spredej prirejena je bila mizica za pisanje in mesto za knjige. Ne da bi Boris Andrejič na potu delal kakor Thiers, ne, ali želel je da drugi tako o njem mislijo. (Dalje prihodnjé.)

bi bilo menda, Vi gospodje, ako se Vam je že zdelo potrebno me javno napadati, vendar prvo, — vsaj bi mi ne bilo treba še čakati zagotovila mojih prijateljev v Vašej občini in ne Vašega da je stvar taka.

Silno jezo treh občinskih svetovalcev Grosupeljske občine nakopal sem si s tem, da prvič ne sodim ravno ugodno o njihovem županu Franu Koščaku, in drugič, ker so gospodje mislili, da sem pisal jaz neki dopis v „Novice“. V njihovo tolažbo naj izjavim tukaj pod svojo častno besedo, da jaz omenjenega dopisa nisem pisal, in ker mi gospodje očitajo, da sem „dopisnik“ s posojenim peresom, tudi ne proužročil.

S to mojo izjavo je na glavni del Vašega „poslanega“, kar se tiče dopisa v „Novicah“, uže odgovorjeno; ker pa mene brez uroka tako strastno napadate in je bil Vaš pravi namen, le mene črniti pret svetom in si ohladiti svojo jezo, ali boljše rečeno sedito jezo Vašega župana nad menoj, hočem Vam tu razjasniti marsikaj, česar, kakor je videti, še ne veste, ker ste v svojej neopravičenej jezi slepi.

V svojem „poslanem“ zagovarjate Vašega župana Frana Koščaka s tem, da ga povzdiguje, mene pa, ki še dopisa v „Novicah“ pisal nisem, skušate osmešiti in ogrditi pred svetom; menite li, da če bodete mene oblatili, se bode potem Vaš župan svetil ko sama leščerba?

Nerad perem umazano perilo pred svetom, ker odkritosrčno rečeno, možje, malo časti si bomo želi s tem, ali ker ste tako hoteli naj Vam bo!

Povedal sem Vam uže, da jaz nisem pisal dopisa v „Novice“ in ga ne proužročil; skladam se pa popolnem z njim, ker poznam Vašega župana in ga prav nič ne spoštujem, — zakaj, hočem Vam tu razjasniti.

Jaz sem prepričan kakor vsak, kateri Vaše razmere pozna, da Vi možje, kateri ste podpisali ono „poslano“, ga niste iz svojega lastnega nagiba, temveč vsled želje Vašega župana Frana Koščaka. Vem tudi nadalje, da ono „poslano“, nij zraslo na Vašej, temveč na slabej morostnej zemlji.

Kdor ve, gospod M. Ilovar, kateri ste prvi podpisali „poslano“, da ste v jako neugodnih razmerah, da še tista jedna sama krava, katero imate v hlevu, nij Vaša, temveč jo imate v reji od nekega drugega, ta bode si čudne reči mislil od Vas, in Vas le miloval, da se podajate v take stvari in se daste zlorabiti za slabe namene drugih.

Rečeno velja deloma tudi od Vas, Jože Okoren, — drugi v tercetu več ne bodem za danes še rekel, ker vem, da ste bili le zapeljani; varujte se pa nadalje prekucevatvi jednake kozle, in pomnite, da na koga kamenje lučati je pač lahko, ko bi oni hotel stati pri miru in jednako ne odgovarjal!

Sedaj predstaviti imam še tretjega, ki je podpisal slavno „poslano“, in to ste Vi gospod Ljudovik Pour. Ker bom primoran še nadalje o Vaših „izvanrednih lastnostih“ govoriti, razvidel bode svet iz Vaših dejanj, koliko veljate.

Štel sem si pred vsem v dolžnost, pojasniti Vas treh domače razmere, da bode svet vedel, s kom imam žalibog opraviti in da ste bili res zapeljani od drugih in da Vam še na misel nij prišlo, podati se v ta neprijetni položaj, ko bi ne bili tolikaj odvisni od dobre volje velikoposetnikov.

Ker ste pa Vi trije „poslano“ podpisali obračati se moram le na Vas, da po mogočosti Vas same prepričam, da niste imeli prav, mešati se v to zadevo in za druge vleči kostanj iz žrjavice.

V Vašem poslanem mi očitajo, da konjem na zobe gledam; no to menda vendar nij sramota, in mislim, da nij kmeta, še manj pa trgovca s konji, kateri ne bi pogledal, predno žival kupi, koliko je stara. Le Vam gospodje „svetovanci“, so to nekako sramotno zdi; rad verjamem, ker to jako ugaja gospodu Ljudoviku Pourju, ki je pri cenitvi zapuščine ranjega „Rusa“ pokazal, svojo zmožnost, koliko konja pozna in tudi drugo blago. To bodo tudi zvedeli ranjega Rusa sinovi, da so imeli takega jeroba, da ni znal konjem na zobe gledati.

Jako visoko povzdiguje zmožnosti Vašega župana, kateri je po Vašem mnenju „99%“ bolj izurjen v slovenščini kakor tudi v nemščini, ko jaz. Tako pravite Vi v svojem „poslanem“ in ne veste, kako zelo se smešite pred svetom. Menite li Vi gospod M. Ilovar, Jože Okoren in Ljudovik Pour, da Vam bode svet verjel, da so v soseski Grosupeljski res sami profesorji gramatike občinski svetovanci? Možje, ali menite, da ste res Vi zmožni, soditi o tem, ko komaj slabo pisati znate? Ko bi Vas kdo vprašal za razsodbo, katera njiva je lepše obsejana in obdelana, potem bi Vaša beseda še kaj veljala, sedaj pa, ko ste čez noč postali pismo-uki in sodite stvari, katerih ne razumete, smešite samega sebe. Ali ste uže katerikrat Vi možje slišali izrek: „čevlje sodi naj kopitar“? Vzemite si ga k srcu in ne dajte si drugi pot podvreči kukavičino jace.

Oni, kateri Vam je spisal „poslano“ (tega menda vendar ne bodete trdili, da ste ga Vi?) skrtil se je za Vaše široke hrbte in smijal se Vam bode sedaj na tihem Ali veste Vi gospodje M. Ilovar, Jože Okoren in Ljudovik Pour, komu ste služili, da Vas je porabil zraven Vašega župana, da, ako mogoče, mene udari, ne da mu morem do živega.

V svojem „poslanem“ pripovedujete tudi mnogo o nekakem rešet, skoz katerega sem jaz po Vaših mislih pri zadnjih ljubljanskih volitvah v pleve padel. Le mislite, Vi gospodje, ali boljše rečeno Vi, ki za svetovanci stojite tiho-tapsko, da sem danes kaj drugačnega prepričanja, kot takrat? Menite li, da je človek samo po Vašem kopitu domoljuben? Jaz menim, da ne in se bodem še zanaprej držal dosedanjega prepričanja, in menim da bolj vstrajno ko Vaš župan v prejšnjih časih, ko so hodili še nemškutarji na njegovo domovanje, kot dobri hišni prijatelji. Možje, mar to nij res? Saj se poznamo!

Še več bi pri tem odstavku o značaji Vašega „velikoposetnika“ lahko rekel, ali ne zdi se mi dostojno

Vsak človek mora, ali bi vsaj imel imeti toliko razuma, da tega, kar sam stori ne graja pri drugih, in zraven še v javnem listu! Vi, možje, ste drugačnega mnenja, kakor je videti. Vi mi očitajo, da se „s puško na rami s svojimi psi po ondotnih posestvih klatim, kadar Vi k službi božji odhajate“. Ali niste Vi trije uže bili vsi na mojem lovu? Ali niso prejšnji gospod dekan šami hodili tudi na lov, in ali so Vas znabiti kaj motili v Vašej pobožnosti? Ali sem Vas motil znabiti kaj jaz? Kaj pomeni potem to Vaše očitaje? Možje, pometajte pred svojim pragom, posla ima metla obilo, in ne iščite pezdirdja v očesu svojega bližnjega, ko bruna v svojem lastnem ne vidite.

V začetku svojega „poslanega“ očitajo „Novičnemu“ dopisniku, pod katerim ste pa, se ve da, le mene razumeli, da „iz vsake vrste (dopisa v „Novicah“) škili nemožka zavist in črno sovraštvo, s katerim, koder hodi, našega župana napada“. Smijati sem se moral, ko sem bral to frazo; jaz Vašemu županu, „zavisten“ — za koga li? Znabiti za častni naslov „veliki posetnik“? Potem pa še črno sovraštvo! Zakaj bi mu bil li sovražnik in gojil do njega še celo črno sovraštvo, ne vem; le to pa vem, da to, kar jaz čutim, je pomilovanje do njega, še bolj pa do občine, v katerej županuje. Jaz sicer nijmam nikake koristi in tudi nikake škode ne, naj se v Vašej soseski slabo ali dobro gospodari, ali občani se mi smilijo, ko vidim, kako slabo so zastopani.

Pri reklamacijah zaradi vcentitve zemljišč sem imel priložnost se o tem prepričati. Drugi župani, kateri si sami niso upali ne le napraviti, temveč dobro in pametno napraviti, najeli so si sposobne ljudi, da se občanom v tem važnem trenutku po moči pomagajo in varuje škode. Vaš župan, ki je 99% bolj zmožen ko jaz jih, je seveda napravil sam s pomočjo slavnega konjskega cenitelja, gospoda Ljudovika Pourja pa kako? Cenilna komisija se je tem reklamacijam toliko smijala, da jim nij bilo moč drugače zkazati tem velikanskim duševnim proizvodom Frana Koščaka svoje obžudovanje, da jih spravi vse lepo skupaj v „koš“. Kako je pa sedaj Vaše ljudstvo zadovoljno, veste le predobro. Ono preklinja sedaj puhlo prevzetnost nekaterih in jo bode čedalje bolj preklinjalo.

Tam Grosupeljski občani padel je Vaš župan tako v pleve, da bode Vas in še Vaše potomce bolelo.

Slobodno je Vam, Vi trije možje svetovanci, če ga hočete spoštovati, slobodno je pa tudi meni, ga tako ceniti, kakor zasluži.

Vsi najeti dopisi v „Slovenskem Narodu“ ali tudi drugod me ne bodo prepričali drugega, ako se njegove dvomljive zasluge še tako kujejo v nebesa; prav je, ako je postal res naroden in se bode po teh načelih tudi ravnal, ali jaz zeló dvomim; kar se je Matiček naučil, bode Matija znal, in naroden bode le toliko časa, dokler ga bode slovensko časopisje v njegovem prevzetnem samohvalisanji podpiralo in njegove namiselne „črne“ sovražnike kot „kričace“ proglašalo.

To naj zadosti za sedaj, ako pa želite še kaj več zvedeti, le naprej, — jaz sem pripravljen

M. Baudék,
župan v Udmatu

Umrlji so v Ljubljani:

5. maja: Fran Hlavka, journalist, 29 let, Emonska cesta št. 8, za jetiko.

V deželnej bolnici:

3. maja: Jarnej Sorčan, gostač, 70 let, za rakom v želodci.

Dunajska borza

dné 6. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld.	60	kr
Srebrna renta	77	50	"
Zlata renta	94	60	"
1860 državno pesojilo	131	—	"
Akcije narodne banke	828	—	"
Kreditne akcije	343	60	"
London	119	95	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	54	"
C. kr. cekini	5	63	"
Državne marke	58	70	"

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119	"	75
Državne srečke iz l. 1864	100	173	"	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	55	"	"
Ogrska zlata renta 6%	119	75	"	"
" " " " 4%	88	65	"	"
" " " " 5%	85	95	"	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—	"	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	113	"	75
Zeu. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	60	"	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	20	"	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	50	"	"
Kreditne srečke	100 gld.	176	"	50
Rudolfove srečke	10	20	"	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	128	"	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	228	—	"	"

PETER TOMANN

priporoča iz svoje zaloge

nagrobne spomenike

od 5 gld. više za vsako ceno.

V zimskem času prodajajo se spomeniki za 30% ceneje, kakor v letnem času. (287—1)

ADOLF EBERL,

fabrikant oljnatih barv, laka in firneža.

Prodaja na debelo in drobno.

ZALOGA: (270—2)

V Ljubljani, na Marijinem trgu, poleg Franciškanskega mostu.

Komi,

moške starosti 3)–40 let, neoženjen, dobro izurjen in s potrebnimi lastnostmi za vodstvo večje prodajalnice z mešaním blagom večjega kraja na Notranjskem se sprejme pod dobrimi pogoji. Ponudbe sprejema iz prijaznosti J. W. Stedry, v Ljubljani. (278—3)

V. LOBENWEIN

fotografični atelier
v hotelu „pri slonu“.

Fotografira se vsak dan. (63—15)

Odpretje vrta.

Udano podpisani naznanja, da se je

pivnica na Koslerjevem vrtu,

znana zaradi senčnate in prijetne lege, danes zopet odprla. Podpisani zagotavlja, da si bode skrbno prizadeval kakor do zdaj p. n. goste najbolje zadovoljiti. K obilnemu obiskovanju tega vrta vabi najuljudneje

spoštovanjem
Karol Roitz,
restavratér.

(300)

Tujci:

5. maja.

Pri Slonu: Grünhut iz Gradca. — Venuti iz Gorice. — Muhviš iz Plešca. — Pri Malici: Laubenheimer z Dunaja.

Na Mirkah pri Vrhniki prodajo se

mladi prašički

domače reje pri

(286—3)

Štefanu Ferlanu.

Premestjenje prodajalnice.

Čevljev prodajalnica

JOSIP-a STROHMEIER-ja

(prej Ign. Pongratz)

ne več v Slonovej ulici, marveč

v Šelenburgovej ulici št. 3 (Koslerjeva hiša)

priporoča se najponižneje prečastitim naročnikom tudi v novem lokalu.

Spoštovanjem

Josip Strohmeier.

(299—1)

Optični institut

E. REXINGER-ja

v Ljubljani.

(225—5)

Specijalitete za one, ki potrebujejo očal.

Velika kompletna zaloga najnovjših in kot praktično priznanih optičnih, fizikalničnih in matematičnih rečij; zelo nizke, stalne cene. Obširne cenilnike na zahtevanje gratis in franko. Vplačevanje na obroke pri zneskih od 5 gld. više brez povišanja cene se blagovoljno dovoli.

Poprave dotičnih stvari se izvršujejo dobro in natanko.

Graverska dela

vsake vrste se oskrbé zelo dobro in cenó.

Plzensko pivo.

Mi si jemljemo čast s tem naznanjati, da se začne izdavanje našega piva dne 8. maja a. e in je bodemo na dalje notirali z
 gld. 13.50 per hektoliter netto kasa ed pivovarne, sodove franko tja nazaj,
 gld. 18.50 per hektoliter netto kasa od naše zaloge — gospod F. Schediwy, Gradec, Annenstrasse 35 — sodove franko v Gradec nazaj.
 Naklonjenja naročil na ta izvrstni produkt prosimo spoštovanjem

Meščanska pivovarna v Plznu,
 ustanovljena 1842.

(Ponatis se ne plača)

(289—3)

Vznemirljiva bolezen.

Bolezen začne se z malimi nepravilnostmi želodca; vendar če se zanemari, poprime celo telo, kakor tudi ledvice, jetra, sploh ves prebavljalni sistem. napravi bedno življenje, in le smrt more rešiti tega zla. Bolezni večkrat ne razumi pacient sam. Če pa se vpraša, potem bode mogel sklepati, kje in kaka je njega bolečina. Vprašanje: Ali imam kake bolečine, ali me tišči težavno dihanje po jedi? Ali imam težko čustvo, spremljano z omotico? Ali so oči rumene? Ali nij tudi debela slina na jeziku in na zobeh pri vzbujanju, spremljana s slabim ukusom v ustih? Ali imam bolečine na straneh ali v hrbtu? Ali nij napoinjena desna stran, kakor bi se hotela jetra povečati? Ali nij trdnost in omotica, ki me prijema, če se ravno postavim? Ali so odpadki ledvic malo ali močno barvani, vidljivi v posodi stoječi? Je-li po jedi prebavljanje zvezano z napetjem trebuha? Dela vetrove, kakor tudi puhanje? Ali ne bije tudi večkrat močno srce? Ti razni znaki ne pokažejo se na jedenkrat, a posamični mučijo bolnika nekaj časa in so predsi zelo nevarne bolezn. Če ti se bolezen delj časa zanemari, prouzroči suh kašelj, spremljan s slabostjo. Po preteku nekaj časa prouzroči suho polt z umazano rujavo barvo; roke in noge imajo vedno mrzel pot; kakor ledvice in jetra počasi bolehaljo, pridružijo se tudi revmatične bolečine in navadno ravnanje s to boleznijo je popolnem brezuspešno. Zelo znamenito je, da se bolezen hitro in natanko zdravi, takoj v začetku, kar se more doseči z lekomi, kateri se more kot pravo sredstvo smatrati, da se vsa bolezen odpravi, da se vrne apetit in se prebavljalni organi spravijo zopet v pravi položaj. — Bolezen se imenuje: „Rolehanje na jetrih“, in pravo in najboljšo sredstvo je „izleček Shäker“. To zdravilo zadene začetek bolezni in jo prežene popolnem skozi ves sistem. Osobe, ki bolehaljo vsled zaprtja, potrebujejo „Seiglove čistilne kuglice“ v zvezi z „izlečkom Shäker“. Seiglove čistilne kuglice ozdravijo zaprtje, odpravijo vročico in premrazenje, odproste glavobola in uduše bolezen na žolci. One so najgotovše, najprijetnejše in ob jednem najpopolnejše kuglice, ki so se do zdaj izdeale. Kdor jih je jedenkrat poskusil, gotovo jih bode rabil še na dalje. One vplivajo polagoma, ne da bi prouzročevale bolečine in bi se morale v slučajih, ko čreva ne delujejo prosto in lahko, vkup z izlečkom rabiti. — Cena 1 steklenici izlečka Shäker gld. 1.25; 1 škatlica „Seiglovih čistilnih kuglic“ 50 kr. Lastnik A. J. White v Londonu, Newyork, Frankobrod na M.

Glavna zaloga v Avstriji: Dr. Ehrmannova lekarna „pri sv. Brigiti“, II., Brigittaplatz, Dunaj.

Zaloga v Ljubljani: Jul. pl. Trnkoczy.

V lekarnah: V Gorici: D. Christofoletti; v Celovei: P. Birnbacher, Jos. Nussbaumer; v Novem mestu: Dom. Rizzoli; v Trstu: Farmacia al Camelo 25 Corso, Farmacia Piasso Grande; v Beljaku: Kumpfovi dediči; dalje v lekarnah: v Loki, Frižah, sv. Mohorji, Idriji, Metliki, Radovljici, Kamniku, Trbiži, Vipavi in Zadru in v vseh lekarnah drugih mest Avstro-Ogrske. (253—3)

Ementalski sir, Karpatski sir
 Predarelski sir, (Primsen),
 Savinjski sir, Olomuški kvargeljni,
 Mesečnojezerski sir, Štajerska namizna vina,
 Rogatska kisela voda

(nova napolnitev),

vse v izvrstnej kvaliteti priporoča po najnižjih cenah prodajalnica (282—2)

G. T R E O,

v Ljubljani, na Preširnovem trgu št. 1.

Dr. Katsch-ova zdravstvena kava

po receptu

dr. Ferdinanda Katscha v Stuttgartu,
 izdelujejo le jedino pravo

Henrik Franck sinovi v Ludvigsburgu.

Popolno nadomestilo

za pravo kavo v zrnih!
 se priporoča z mlekom uživana kot vkusen, močen ljudski živež;

kava, ki ne vznemirja živcev, nasprotno pak je zelo zdrava, krepljiva in lahko prebavljiva; dvojno se priporoča za osobe, ki imajo slab želodec, kakor tudi zaradi zelo dobrega duha po kavi in nizke cene, tudi ker je — brez dodatka prave kave užr pripravljena za kuho.

Dobi se v vseh prodajalnicah s specerijami in v lekarnah po deželi in v mestu. (197—6)

Lepe in po cent klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

(506—3)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Poslopje,

zelo lepo in primerno opravljeno za prodajalnico mešanega blaga, vina in drugih produktov, v zelo živahnem trgu v Spodnji Štajerski se takoj cenó dá v najem. — Pismena vprašanja naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“ pod naslovom: Ugodna kupčija. (254—3)

FRAN ŽELEZNIKAR,

krojač v Ljubljani.

se zahvaljuje svojim p. n. naročnikom za do zdaj mu izkazano obilo zaupanje ter se priporoča tudi še v prihodnje za izdelovanje oblek po najnovejših pariških journalih. — Za p. n. naročnike ima tudi razno blago po najnovejših vzgledih na razpolaganje. (175—7)

Oznanilo.

Usojam si naznanjati, da sem

fotografični atelier

gospe vdove Krachove v Gledališkej ulici št. 6 v najem vzem.

Po mnogoletnih izkušnjah, kajti delal sem v velikih delalnicah, pridobil sem si veliko spretnost, o čemer se lahko vsakdo prepriča.

Slavno občinstvo torej vabim, naj me obilo počasti s svojimi naročili; obetajoč najboljšo postrežbo in najlepše izdelovanje, omenjam še, da izdelujem fotografije v vsake velikosti, najmanjše kakor tudi v popolnej velikosti.

Spoštovanjem

Matija Mohr,

fotograf.

(266—2)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnenje, kisló podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in sléz, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper kró v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Preširnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironeoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnena besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatená z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenó varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemanjo teh znakov istinitosti, naj se zavržejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj naznanijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—34)

Naznanilo

za nakupovalce šivalnih strojev.

Poleg raznih drugih rečij se bode vsled novega carinskega tarifa tudi šivalni stroj nečuvno podražil in sicer od 2 gld. 70 kr. na 20 gld. v zlatu.

Kdor torej 5 let jamčen originalen šivalni stroj, ki se za vso Kranjsko jedino le pri udano podpisanim dobi, še po zdanjej, izredno malej fabriškej ceni želi, naj si ga naroči še pred nastopom nove carine.

Ponarejeni šivalni stroji, kakor znano, ne zadosté zaradi slabe konstrukcije zahtevam, se morajo torej tudi vedno popravljati in ti ponarejeni stroji se drugodi tako drago prodajejo, kot se pri meni pravi ameriški stroji dobé.

Spoštovanjem

FRAN DETTER,

Ljubljana, Mestni trg št. 168.

Stroji popravljajo se ceno in hitro in se sprejemajo tudi v snaženje.

Velika zaloga

svile, cvirna, volne, iglic za stroje, olje za stroje, aparati itd. itd. tudi po čudovito nizkej ceni.

Stalna velika zaloga

pred ognjem in udorom varnih blagajnic
 F. WERTHEIM-a & C.

(280—2)

Naznanilo preselitve.

Imam čast naznanjati čestitemu občinstvu, da bom svojo zalogo **8. maja** z Mestnega trga

v Spitalske ulice v Schreyerjevo hišo preložila. Prosim čestito občinstvo, da me tudi v novejši zalogi pogosto obišče, jaz bom natančno skrbela, da bode vse po volji postreženo.

Spoštovanjem

Marija Podkrajšek.

(272-4)

Do Amerike.

Poštni parobrodovi vozijo se iz **Bremena** do **Novega Yorka, Baltimore** itd. štirikrat na mesec; vožnja ta je, kakor dokazano, najhitrejša, potrežba potujočih najboljša in cena nizka. Natančna pojasnila daje radovoljno in brzo

R. Ranzinger.

glavni poslovitelj v Ljubljani.

(228-5)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe.

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trakoczyji** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Gostilna „pri lipi“

v Ljubljani.

Udano podpisani daje na znanje, da je omenjeno staroznano gostilno prevzel ter da bode skrbel za dobro in okusno kuhinjo in za dobro nepopačeno pijačo. Ob enem prosi podpisani za mnogobrojno obiskovanje z zagotovitvijo, da bode svojim p. n. gostom cenó in pazljivo postregel.

Spoštovanjem

Jgnac Partik.

(290-2)

Zdravilišče Gleichenberg

na Štajerskem.

Zlata
kolajna
Pariz 1878.

Jedno vozno uro od postaje **Feldbach** ogrske zahodne železnice.

Začetek sezone dné 1. maja.

Začetek grozdnega zdravljenja začetek septembra.

Alkalično-muriatice in železne kislice, kozje mleko, inhalacije z mlekom, smrekovimi bocki in studenčasto slanico, ogljeno-kisla kopelji, jeklene kopelji, kopelji v sladki vodi, kopelji od smrekovih bock, mrzla polna kopelji z upravo za zdravljenje z mrzlo vodo.

Johannisbrunnen pri Gleichenbergu.

Najzvrstnejša in najzdravejša hladilna pijača: ker ima veliko proste ogijene kisline, pospešuje prebavljenje vsled tega, ker ima dosti dvojno ogljeno-kislega natrona in domače soli in njima apnenskih zvez, obtežujočih želodec, zato se **Johannisbrunnen** posebno priporoča pri boleznih v **želodci in mehurji.**

Dobiva se v vseh večjih trgovinah z mineralno vodo.

Zaloga v Ljubljani pri **Petru Lassniku.**

(212-3)

Vprašanja in naročila voz, stanovanj in rudnic pri **ravnateljstvu vodnjaka pri Gleichenbergu.**

Obče priznan kot jako izvrstno izdelan

portret

dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega

je ravnokar izšel. V originalu naslikal in v oljnato barvenem tisku izvrstno izvršila sta ga c. kr. dvorna tiskarna in artistični zavod g. Reiffensteina na Dunaji.

Velja pa

Podoba v oljnato barvenem tisku 63^{cm} široka, 79^{cm} visoka, nerazpeta gld. 3.

Podoba na platnu razpeta v 10^{cm} širokem baroque okviru gl. 6.50.

Podoba na platnu razpeta v 13^{cm} širokem baroque okviru gl. 8. dalje v velikosti 55—68^{cm}.

Podoba v oljnato barvenem tisku z 10^{cm} širokim baroque okvirom gl. 5.80.

Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za „Narodni dom“ in polovica za zidanje cerkve srca Jezusovega.

Z odličnim spoštovanjem

F. Kolman,

(199-8)

zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Rogatska kislá voda

na Štajerskem,

jedno uro od južno-železnične postaje **Poličane** z **direktno** zvezo na vse osobne in brzovlake s pošto ali najetim vozom.

Izkušena **ogljeno-kisla glauberova slana voda**, izvrstna pijača za **ohlajenje in zdravljenje**, zoper slabo prebavljenje, katar v želodci in čevih, zaprtje, zoper bolezní na jetrih, vranici, žolci in mehurji, preobilo rejenje, slabo kri, zlato žilo, bledico itd.

Saisona od maja do oktobra.

Ogljeno-kisla kopel, kopel v mrzlej vodi, klinična tehtaica, lepo in ceno večidel kurljivo stanovanje (maja in septembra **najceneje**) — velika dvorana — dobre gostilne — lepe obedne dvorane — kavarna — bralne sobe — terasa — sprehajališče — orkester — bali — koncerti — tombola — stalen poštni in telegrafni bureau. (271-2)

Naročbe glede stanovanja in rudninske vode sprejema:

Vodstvo deželne zdravilnice v Rogatci (Štajersko).

Tu se dobivajo ceniki, programi in kopeliščne brošure **zastonj.**

„SLAVIJA“, vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

VABILO

na četrti redni zbor zastopnikov

vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi,

ki se bode vršil

v hiši banke „Slavije“ na Senovažnem predmestji št. 978-II.

dné 17. maja t. l. ob 10. uri zjutraj.

PROGRAM:

1. Letno poročilo za leto 1881.
2. Volitve:
 - a) 6 članov upravnega sveta svetvalstva pokojninske ustanove,
 - b) 6 namestnikov.

Izpisek iz pravil pokojninske ustanove.

§. 15. Upravni odbor.

Neposredno upravo pokojninskega fonda oskrbuje poseben odbor, ki

obstoji:

- a) iz jednega člana upravnega sveta svetvalstva, katerega poslednje iz svoje srede izvoli;
- b) iz uradujočega ravnatelja in glavnega tajnika;
- c) iz šestih poverjenikov, katere udeležniki pokojninskega fonda iz svoje srede izvolijo.

Razen tega voli se za vsacega poverjenika še namestnik, vseh vkup torej šest, kateri morajo vsi v Pragi ali pa v njenej najbližji okolici stanovati. Ti namestniki zastopajo prave odborove člane, ko bi utegnili biti zadržani.

Volitve poverjenikov vrše se za čas jednega leta v obnem zboru deležnikov, ki se v to syrho skliče na sv. Janeza praznik (16. maja).

V Pragi, dné 30. aprila 1882.

Upravni odbor „SLAVIJE“,

vzajemno zavarovalne banke v Pragi.

(298)

(Nenaročeni odtiski se ne plačujejo.)

G. PICCOLI,

lekár „pri angelji“,

v Ljubljani, na Dunajskej cesti,

priporoča p. n. občinstvu naslednje poskušane

medicinske specialitete.

(614-4)

Najboljše in najvplivnejše **pravo norveško**

pohumeljevo jetrno olje

proti mramorici, rhabitisi, plućnici, kašlju itd. itd. v steklenicah à 60 kr., z železnim jedirjem združeno (posebno vplivno pri malokrvnih in kjer treba čistenja krvi) v steklenicah à 1 gld.

Še pred beneško republiko privilegirani

Staroslavni

bresijanski zdravilni oblíž,

vplivnejši kot vsako jednako v prodaji se nahajajoče sredstvo, se s posebnim uspehom rabi pri revmatičnih, podagričnih, živčnih in ledvičnih bolečinah, pri slabosti kit, pri prsnem prehlajenji, otiških itd. itd.

1 kos 25 kr.

10 let uspeh!

Tuberosno mleko.

Po vsakodnevnej rabi tega mleka, iz vegetabilnih in neškodljivih substancij

Naročila se izvrše najhitreje s poštnim povzetjem.

sestavljene, postane kožamehka, žametasta in nežna, hepaticne pike, pege, ogrci, srabi, nenaravna rudečica zginejo, prezgodnje gube se odstranijo in polt zadobi zopet svojo gibčnost in svežost.

V steklenicah à 1 gld.

Gumi-Bonbons,

vplivnejši kot vsak v prodaji se nahajajoči bonbon, se rabijo z najboljšim uspehom pri kašlju, hripavosti in kataralnosti dihalnih organov. V skatljicah à 10 kr.

Znamenito!

Kot slavno izkušeno, nepreseženo naravno zdravilno sredstvo pri trganji po udih, revmatizmu, živčnej slabosti, pri bolečinah v hrbtu ali v prsih se more od kemika **Ludevita Koča** izumljeni in od njega narejani

eter iz smrekovih iglic najtopleje priporočati.

Cena 1/2 steklenici 40 kr.,

1 steklenici 70 kr.